

Q. 161-180

P for Richard drive

1893 from

~~Q. 161-180 from 162-65, 167, 171, 173~~
~~Departure: Boston 1894-66, 168-70~~
~~Unsettled~~

Russ. E.

18

Notis for Luksusde avis den 18 mars kl. 10 form.

161

President: Sveiken
Dagorden: Rygar.

Presidenten: Mötet er sett for stengde dörrer, og dåa utanriksministeren vil gjeva ei melding til Stortinget, vil presidenten gjera framlegg um at raadleggjingane vert förde for stengde dörrer. - Dersom ingen segjer noko imot det, ejeng presidenten ut ifrån at det er samröystes vedteke.

Vidare:
Presidenten ~~gjær~~ framlegg um at regjeringi sine medlemmer og dei personane som er uttala i § 53 i stortingsskipnaden, fær tilgjenge til mötet, og dertil vedkomande byraasjef.

Storting:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Meningskonfliktski Røstet om langre:
~~Presidentens forslag bifaltes enstemmig med de fleste medlemmer.~~

Fylt medd. om samarbeidet med Danmark og Sverige på det okeaniske område.

Presidenten gjør framlegg um at meldingene ved send til Konstitusjonskomiteen.

Mr B. Halverson (Konstitutionsminister)

Nr 2

forment): Jeg er opmærksom paa, at Statsregnskabet ma' være et hemmeligt dokument, forsaavidt som det blandt andet indeholder gjenspart af de sprogede protokoller under ~~de~~ ministermøderne.

Jeg er enig i, at man dog er det er det samme paa den maade, ma' dokumentet være hemmeligt. Men jeg vil spørre den erede udenrigsminister: Er det hans mening, at den indskriftning, som i tilfælde af Konstitutionsminister kommer til at angå, ogsaa behøver at være hemmelig? Eller mener man, man dog ikke være nogen grund til det. Jeg forstod ikke i det hele, at det sproget end, hvorvidt vi skal ha noget samarbejde med de to andre nordiske Lande, skal behøve at være en affære, som skal forges og behandles for fulde deie. Men jeg vil spørre ^{om} ~~den~~ ^{hans} ~~den~~ ^{mening} den erede udenrigsminister, om det er hans mening, at indskriften ogsaa

39

163

Abel vere hemmetig, eller
om grundens Kildest. dokumenter,
ket er hemmetig, er der, som
jeg mente, at der er ting
i dokumentet, som ikke kan
oplyses.

Monarkminister Rædsel;

164

Hvis denne sak hadde været behand-
 let sådan som tidligere, så ville
 den ikke været indbragt for stu-
 ringet. Det økonomiske komite-
 de har foreslået en tid, men
 vi har fundet det at være ur-
 rigtig at gå stærkt ind på
 det at udtale sig om saken,
 for den blev først videre-
 født det er et av de vigtigste
 identifikationsproblemer
 har, og fordi det betyder
 forhold til flere land. ^{Sammen}
 vil at meddelles nogle grunde
 dermed sig, som repræsenterer
 de. Helt sikkert, for det
 første henrykkes det, at pro-
 blemerne fra ministerens ^{betragtning}
 det som står i forbindelse
 med det, ikke skal offentlig-
 liggøres. Det er udtalen og
 formålingen. Men det
 er selvfølgelig nok, og
 vi mente, det var nok vigtigt,

at forelægge protokollene og
 det som skal i forbindelse
 med det, for stattinget.
 Det, som det derom gælder,
 er de retningslinjer, som
 skal opbrækkes for disse
 delegerede, eller hvad man vil
 kalde det, til de nævnte
 forhandlinger med disse
 nabolande, disse retnings-
 linjer, særlig fairsædsk an-
 gaa den skandinaviske fiske-
 handelskonvent og forhold som
 skal i forbindelse dermed,
 deris ~~der~~ ikke alene ved
 forhold til Sverige, Danmark
 og Island, men ogsaa til
 andre lande og da særlig
 til de lande, som vi for
 tiden driver forhandlinger
 med, som Polen og Gycko-
 storslet, og vi har fundet,
 at det var vigtigt at have
 stattinget en overblik, hvori
 vi ogsaa meddele ophjærper
 fra pågaaende forhandlinger
 med flere af disse lande.

12/2/46
166
(Utenriksminister Restad:) ~~Det er i og for sig ogsaa~~ ^{en} grund til,
at forhandlingene om dette spørsmål, hvis de skal være ubundne, helt
frie, helt uforbeholdne, ~~hvis~~ ^{er ingen for sig det er} Stortinget skal kunne få anledning til
fuldt ut at öve sin indflydelse paa utformingen av de retningslinjer,
jeg nævnte. ~~det er en av grunnene til, at det bør være i fortrolighet.~~

Med hensyn til det spørsmål, om konstitutionskomiteens ind-
stilling bør være offentlig eller ikke, saa ~~tror jeg, at det kan~~ ^{det} komme
til, saavidt jeg ser, at avhenge av, i hvilken retning konstitutions-
komiteens indstilling kommer til at gaa. Hvis der er delte meninger
og hvis disse delte meninger kan forutsettes at ville gi sig uttryk i
en diskussion her - og en diskussion er det jo netop, vi ønsker - saa
kan jeg tænke mig, det vilde være rigtigst, at denne diskussion, likesom
^{er temmelig} dokumentet ~~skal~~ ^{skal} for lukkede døre, ~~er~~ i fortrolighet. Jeg kan ikke
se rigtig, at det er godt for mig at ta standpunkt til det spørsmål,
om konstitutionskomiteens indstilling skal være offentlig; for jeg
formoder, at det ~~eggsaa~~ da medfører, at debatten om indstillingen ogsaa
skal være offentlig. En anden sak er, at det vil være Stortingets sak
senere at offentliggjøre, hvad det ~~f~~ maatte finde grund til at meddele
av indstillinger og debatter o.s.v. senere.

162

OTTO. B. HALVORSEN: Jeg kan jo ikke si, at jeg er blitt meget stort klokere. Den ærede utenriksminister nævnte nabolandsklauusul Saaviddt jeg vet, er det et forhold, som er vel kjendt nu. Vi har jo hat det oppe under forhandlinger med alle de lande, som der overhodet er drevet forhandlinger med i den ældste tid. Men jeg vil trække ut av dette, at konstitutionskomiteen skal, før den avgir sin indstilling, konferere med den ærede utenriksminister for at indhente hans uttalelse om, hvorvidt han selv ønsker ^{indstillingen} den hemmelig eller offentlig. Jeg vil jo ikke paa forhånd si, at utenrikskomiteens opfatning er bindende for komiteen; men selvfølgelig vil vi ta alt mulig hensyn til den, og det blir jo da komiteens sak forsaaviddt at treffe sin avgjørelse. Jeg ~~øf/øf/øf~~ skal ikke gaa ind paa saken selv; men jeg har jo tittet litt paa den og jeg er bange for, at saadan som den foreligger - ~~uten~~ nogen retningslinje fra regjeringens side - vil det være meget vanskelig for Stortinget at ~~øf~~ ^{øf} ta standpunkt til ~~øf~~ de mangfoldige spørsmål, som er reist der, og spørsmål av indgripende betydning, saa jeg har paa følelsen, at indstillingen vel nærmest maa gaa i retning av en uttalelse fra Stortinget om, hvorvidt det ønsker at se dette samarbeide fortsat eller ikke, og at Stortinget forbeholder sig sin ^{fulde} frihet, naar resultaterne foreligger. Der mangler, saaviddt jeg har oppdæget, enhver retningslinje fra regjeringens side, og da er det overordentlig vanskelig for Stortinget at ta noget standpunkt.

168

3

UTENRIKSMINISTER ERSVAD: Jeg kan ikke tro, at repræsentanten Halvorsen har læst dokumentet rigtig omhyggelig; for der er den retningslinje utredet, som overhodet kan gives i dette spørgsmål. Det hovedspørsmål, som foreligger, og som paa en maate indbefatter alle andre i sig, er netop dette med hensyn til nabolandsforholdet.

Det er nettop dette med hensyn til nabolandsforholdet, Der er opstøtt spørsmål om i hvilken utstrekning man skal regne med ~~og~~ innrette sin traktatpolitikk med den mulighet for öie at vi kommer til aa gi vaare naboland ~~preferencer~~. Hele det spørsmål er utredet og standpunkter ~~ikke~~ er tatt -saavidt det lar sig gjøre i almindelige uttrykk, og för man har hatt forhandlinger med de andre lande- og retningslinjerne er gitt i de ~~W~~ promemoria som er tilknyttet og som departementet henviser til. Og det er om de ~~W~~ promemoria, om de spørsmål der, om den fremtidige retningslinje, diskussionen maa komme til aa dreie sig. Vi har da gjort rede for, at efter vaar opfatning kan man ikke fortsette med den, ^{Sk} hvis man ikke vil löpe stor risiko, og legge sig selv store hindringer i veien i den fremtidige traktatpolitikk. Vi har gjort rede for at man ikke kan fortsette med den almindelige ubetingede, ubegrensede nabolandsklansul, og vi har gjort rede for paa hvilken maate, i hvilken retning man kunde tenke sig at nabolandsklansulen kunde defineres, og derved ogsaa begrensens. Om det spørsmål-og det er meget viktig, uhyre viktig, ikke alene for vaart forhold til vaare nabolande, men ogsaa for vaare traktatforhold til andre lande-er det at vi innbyr stortinget til aa uttale sig ved den meddelelse. Er det saa at ~~vi~~ ^{der} ikke har noget aa tilföie til den meddelelse, de ~~te~~ promemoria, saa godt og vel, blir vi bemyndiget til aa fortsette ad den ~~ret~~ linje. Det kan jo hende at vaare fremtidige

forhandlinger med vaare nabolande, vil komme til i detaljer aa maatte
modifisere vaart standpunkt; men det blir altsaa da vaar retningslinje.

Er Stortinget ikke enig i det, mener ~~man~~ ^{at} man ikke bør gaa saalangt.

~~man~~ at man bør fastholde ~~adgangen~~ til ubetinget klausul, vel, saa blir
det regjeringens sak aa ta det hensyn den kan til det. ^{Men} jeg kan

ikke være enig med den ærede representant i at der ikke er gitt

anvisning paa hvorledes regjeringen ser paa spørsmålet i denne med-
delelse.

W
Otto B. Halvorsen: Det er ikke meningen aa gaa inn paa saken i realiteten, men den ærede utenriksminister er jo opmerksom paa at dette spørsmål om nabolandsklausulen ~~ja~~ bare er et enkelt av de mange og meget betydningsfulle spørsmål som er reist i denne stortingsmeddelelse. Jeg legger ~~altsaa~~-merke til den vekt som den ærede utenriksminister legger paa nabolandsklausulen, og den skal vi naturligvis i komiteen vie all fornøden oppmerksomhet. Det spørsmål er jo ikke nytt for forsamlingen heller; men det er en hel mengde andre spørsmål, og jeg for min part savner retningslinjernes fra regjeringens side, men jeg innrømmer gjerne likeoverfor den ærede utenriksminister, at det ~~er~~ ^{er} bare et forhåndsinntrykk jeg har av meddelelsen. Vi er jo ikke begynt aa arbeide med den i komiteen.

182

Moseid: Hr. Halvorsen uttalte at det nætte bli konstitutionskomiteens sak et avgjøre, hvorvidt denne sak burde offentliggjøres, hvorvidt det burde avgives en offentlig indstilling eller ikke. Jeg er ikke enig i det, og jeg tror ikke den uttalelse bør staa uimotsagt. Hvis utenriksministeren ønsker at denne sak skal behandles for lukkede dører, saa det være konstitutionskomiteens pligt at indrette sig derefter, og saa blir det Stortingets sak siden at ta stilling til, hvorvidt den skal behandles for aapne eller for lukkede dører.

Asbj.
Paulsen

173

O. B. Halvorsen: Jeg skal dertil si, at det, som den erede utenriksminister har gjort oppmerksom paa, vil komme an paa innstillingens innhold, og jeg sa ogsaa at det selvfølgelig av komiteen - jeg er sikker paa at dens medlemmer er enig med mig i det - vil bli lægt væsentlig vægt paa hvad utenriksministeren mener om spørsmålet. Jeg mener rent principielt, at naar en sak er oversendt komiteen, saa komiteen kunne gjøre sig op sin egen mening om spørsmålet hemmeligholdelse, ^{men i det} ~~og~~ ^{endaa} ~~ind~~ ^{ind} rømmer selvfølgelig at den erede utenriksministers opfatning i hvert fald for komiteen saa spille en væsentlig rolle, idet det i tilfælde blir Stortingets sak at avgjøre, hvorvidt ~~den~~ ^{den} vil ha saken behandlet for aapne eller lukkede dører. Jeg vil sørge for at der i tilfælde blir konfereret med utenriksministeren, og jeg vil ogsaa i tilfælde konferere med ~~præsidentskapet~~ ^{præsidentskapet}.

124

Moseid: Jeg er fremdels av den opfatning, at
hvis en meddelelse hemmelig) er oversendt en komité,
her ikke komiteen vet til at offentliggjøre de re-
sultater den kommer til; det maa Stortinget selv av-
gjøre.

Aut
Moseid

175-180

Presidenten: Presidenten finn ikkje grunn til å gjera framlegg
um offe~~nt~~leggjering av dette referatet og ordskiiftet. Då ingen
hev sagt noko imot, gjeng presidenten ut ifrå at Stortinget er
einigt i at so ikkje bør skje.

Protokollen blev deretter oplæst og forenledi-
get ingen bemerkning.

Møtet hævet kl. 10.25.